

ด่วนที่สุด
ที่ ศย ๐๑๖/ว ๖๐๕

ถึง หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

ด้วยคำแนะนำของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการใช้มาตรการกำกับดูแลในระหว่างปล่อยชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๓๙ ก วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ แล้ว มีสาระสำคัญ คือ กำหนดให้มีมาตรการกำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวขึ้น โดยมุ่งประสงค์ที่จะเสริมสร้างประสิทธิภาพในการป้องกันการหลบหนีและภัยอันตรายหรือความเสียหาย ที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยได้รับการปล่อยชั่วคราวจากศาล ซึ่งนอกจากจะทำให้สังคม ได้รับความปลอดภัยยิ่งขึ้นแล้ว ยังมีส่วนช่วยลดความจำเป็นในการเรียกหลักประกันลงด้วย ส่งผลให้ ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ยากจน ซึ่งไม่อาจหาหลักประกันมาวาง ย่อมมีโอกาสที่จะได้รับการปล่อยชั่วคราว เช่นเดียวกับผู้ต้องหาหรือจำเลยอื่น อันเป็นการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ อีกทางหนึ่ง

สำนักงานศาลยุติธรรมจึงขอแจ้งการประกาศในราชกิจจานุเบกษาของคำแนะนำ ของประธานศาลฎีกาดังกล่าวมาเพื่อทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ผู้พิพากษาและบุคลากรในหน่วยงาน ทราบในโอกาสแรกด้วย ทั้งนี้ สามารถตรวจสอบการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเรื่องดังกล่าวได้จาก เว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม www.jla.coj.go.th หรือเว็บไซต์ของกลุ่มงานราชกิจจา นุเบกษา กองนิติธรรม สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี www.ratchakitcha.soc.go.th

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

ส่วนพัฒนากฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

โทรสาร. ๐ ๒๕๑๓ ๘๓๗๓

คำแนะนำของประธานศาลฎีกา
ว่าด้วยการใช้มาตรการกำกับดูแลในระหว่างปล่อยชั่วคราว
พ.ศ. ๒๕๖๔

ตามที่พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้มีมาตรการกำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวขึ้น โดยมีประสงค์ที่จะเสริมสร้างประสิทธิภาพในการป้องกันการหลบหนีและภัยอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยได้รับการปล่อยชั่วคราวจากศาล ซึ่งนอกจากจะทำให้สังคมได้รับความปลอดภัยยิ่งขึ้นแล้ว ยังมีส่วนช่วยลดความจำเป็นในการเรียกหลักประกันลงด้วย ส่งผลให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ยากจนซึ่งไม่อาจหาหลักประกันมาวางย่อมมีโอกาสที่จะได้รับการปล่อยชั่วคราวเช่นเดียวกับผู้ต้องหาหรือจำเลยอื่น อันเป็นการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อีกทางหนึ่ง จึงสมควรจัดวางระบบการใช้มาตรการกำกับดูแลดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ของกฎหมาย รวมทั้งส่งเสริมให้มีการใช้แพร่หลายมากขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประธานศาลฎีกา จึงออกคำแนะนำ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การกำกับดูแล หมายถึง การสอดส่องดูแลให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติตามคำสั่งหรือเงื่อนไขที่ศาลกำหนดซึ่งรวมถึงการรับรายงานตัวและการให้คำปรึกษาแก่บุคคลดังกล่าวด้วย เพื่อมิให้เกิดการหลบหนีหรือก่อภัยอันตรายหรือความเสียหายใด ๆ ดังที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๘

ข้อ ๒ ในกรณีปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๑๑ หากศาลเห็นว่า มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองสังคมจะมีคำสั่งกำหนดเงื่อนไขหรือสั่งใช้มาตรการกำกับดูแลกับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวนั้นก็ได้

ข้อ ๓ การปล่อยชั่วคราวในกรณีอื่นนอกจากข้อ ๒ ศาลพึงคำนึงถึงการใช่วิธีกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติและมาตรการกำกับดูแลเป็นเบื้องต้น

ข้อ ๔ เงื่อนไขที่อาจกำหนดให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติในระหว่างปล่อยชั่วคราวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๘ วรรคสาม เช่น

- (๑) ให้มาศาลตามกำหนดนัด
- (๒) ห้ามยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน
- (๓) ห้ามเดินทางออกนอกประเทศหรือออกนอกพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง
- (๔) ห้ามพบหรือเข้าใกล้ผู้เสียหาย
- (๕) ห้ามออกจากที่อยู่อาศัย

- (๖) การเปลี่ยนหรือย้ายที่อยู่อาศัยต้องแจ้งให้ศาลทราบ
- (๗) ห้ามเข้าไปในสถานที่บางแห่ง
- (๘) ห้ามคบหาสมาคมกับบุคคลบางประเภท
- (๙) ให้รายงานตัวต่อผู้กำกับดูแลหรือบุคคลที่ศาลกำหนด
- (๑๐) ให้เข้ารับคำปรึกษาหรือการบำบัดรักษาความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจ
- (๑๑) ให้เข้ารับการตรวจร่างกายเพื่อหาสารเสพติด
- (๑๒) ห้ามทำกิจกรรมหรือประกอบอาชีพบางอย่าง
- (๑๓) ห้ามพกพาอาวุธปืน
- (๑๔) ห้ามกระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือฟ้องร้อง

ข้อ ๕ นอกจากกำหนดเงื่อนไขตามข้อ ๔ แล้ว ศาลจะกำหนดให้มีผู้กำกับดูแลเพื่อสอดส่องดูแลรับรายงานตัว หรือให้คำปรึกษาแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวด้วยก็ได้ โดยอาจแต่งตั้งจากบุคคลที่ขึ้นบัญชีไว้ต่อศาลหรือบุคคลอื่นที่ศาลเห็นว่า เหมาะสมและสามารถสอดส่องดูแลให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือคำสั่งของศาลได้ แต่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้นั้น

ในกรณีที่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีความเสี่ยงสูงที่จะหลบหนีหรือก่อภัยอันตรายและมีการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับสถานที่อยู่หรือการเดินทางซึ่งต้องมีการตรวจสอบอย่างเข้มงวด ศาลอาจสั่งใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวควบคุมไปด้วยก็ได้

ข้อ ๖ การกำหนดเงื่อนไขการแต่งตั้งผู้กำกับดูแลตลอดจนการสั่งใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ศาลพึงพิจารณากำหนดให้เหมาะสมและได้สัดส่วนกับพฤติการณ์ของผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นราย ๆ ไป

ถ้าศาลเห็นว่า การใช้วิธีการตามวรรคหนึ่งเป็นอันเพียงพอต่อการป้องกันการหลบหนีหรือก่อภัยอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแล้ว ศาลจะปล่อยชั่วคราวโดยไม่เรียกหลักประกันเลยก็ได้ เว้นแต่เป็นคดีเกี่ยวกับการทุจริตฉ้อฉลอันมีผลกระทบต่อสาธารณสุขส่วนรวมหรือการค้ายาเสพติดให้โทษที่พฤติการณ์แห่งคดีก่อให้เกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจและสังคมอย่างร้ายแรง

ข้อ ๗ ถ้าความปรากฏต่อมาว่า วิธีการที่กำหนดไว้ไม่เพียงพอหรือไม่เหมาะสม ศาลอาจมีคำสั่งให้ใช้วิธีการที่เข้มงวดเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๘ ภายหลังที่ศาลมีคำพิพากษาแล้ว หากจำเลยไม่เคยถูกคุมขังมาก่อนหรือได้รับการปล่อยชั่วคราวในศาลชั้นต้นหรือศาลชั้นอุทธรณ์และไม่มีพฤติการณ์จะหลบหนี ยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานหรือก่อเหตุอันตรายประการอื่นใด แม้ยังไม่มีกรณียินอุทธรณ์หรือฎีกาหรือยังมิได้รับอนุญาตให้อุทธรณ์หรือฎีกา ให้ศาลที่มีอำนาจนำวิธีการตามคำแนะนำนี้ไปใช้ประกอบการพิจารณาสั่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราวด้วยเพื่อให้จำเลยมีโอกาสได้รับการปล่อยชั่วคราวมากขึ้นและสามารถดูแลความปลอดภัยให้แก่สังคมได้ในขณะเดียวกัน

ข้อ ๙ การประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ศาลกับผู้กำกับดูแล อาจดำเนินการโดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องแต่งตั้งบุคคลซึ่งอยู่นอกเขตศาลเป็นผู้กำกับดูแล อาจขอให้เจ้าหน้าที่ศาลที่บุคคลดังกล่าวมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตของศาลนั้นประสานงานให้ และเพื่อความรวดเร็ว การติดต่อระหว่างเจ้าหน้าที่ศาลด้วยกันจะดำเนินการโดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

ข้อ ๑๐ การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่ผู้กำกับดูแลให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วย มาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไป ด้วยความเรียบร้อย ศาลอาจแจ้งให้ผู้กำกับดูแลทราบถึงสิทธิที่จะได้รับเงินดังกล่าวหลังจากปฏิบัติ หน้าที่เสร็จสิ้นแล้วก็ได้

ข้อ ๑๑ ให้สำนักงานศาลยุติธรรมจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ผู้กำกับดูแล รวมทั้ง คู่มือในการปฏิบัติตนของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวและสนับสนุนการดำเนินการของศาลต่าง ๆ ให้เป็นไป ตามคำแนะนำนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

เมทินี ชโลธร

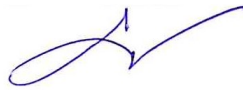
ประธานศาลฎีกา

เรียน ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลฯ

- เพื่อโปรดทราบ

- สำนักงานศาลยุติธรรม แจ้งเรื่อง คำแนะนำของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการใช้มาตรการกำกับดูแลในระหว่างปล่อยชั่วคราว พ.ศ. 2564

- เห็นควรแจ้งให้กลุ่มงานบริการประชาชนทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

(นางสาวไพเราะ สุภาภา)

เจ้าพนักงานศาลยุติธรรมชำนาญการพิเศษ

14 มิ.ย. 2564

เรียน ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลฯ

- เพื่อโปรดพิจารณา

เห็นควรให้ดำเนินการตามเสนอ และนำเรียนผู้พิพากษาทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางสุรารักษ์ กิจสโชค)

ผู้อำนวยการสำนักงานประจำศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

15 มิ.ย. 2564

-ทราบ

-ดำเนินการตามเสนอ

(นางสาววราภรณ์ คริษฐ)

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

16 มิ.ย. 2564